

REPRESENTACIÓ DE L'ASSUMPCIÓ DE MADONA SANTA MARIA

ANTOLOGIA

[1]

- Rabí: A tu ho dich, don Caravida,
De present, fé aquesta crida:
que tothom vingua al Conseyl,
sots pena de perdre la peyl.
- Don Caravida: Tothom que sia del Conseyl,
susara de present l'apeyl,
e vinguen tuyt de mantinent
a la casa del parlament;
e qui d'açò defallirà,
tantost la sua peyl perdrà.
- Rabí: Aljama: scoltats a mi.
Lonch à de temps que no parlí
d'aquela mare de Jesús,
del qual me tinch bé per confús.
Vegat si siria dret ho tort
que, com vindrà après la mort,
lo seu cors en foch gitem
e a cremar tuyt lo liurem.
E don Corçoç diga primer,
com me sembla bon conseller.
- Don Corçoç: Sènyer: bé-m sembla bon e beyl
-ni-y à mester fort gran conseyl-
ço que vós avets preposat,
que aquex cors sia cremat
d'aqueyxa dona na Maria.
Bé-y consent yo tota via.
- Don Thabof: Yo molt de temps he ja viscut,
e dich-vos-o, si Déu m'ajut,
que lonch temps he desigat
que aquex cors fos ja cremat.
- Aljama: No despengam en va lo temps!
Tuyt vos hi responem ensemps:
que tuyt sirem aparellats
de fer ço que aconselylats.

[2]

Santa Maria:

Mon fill Jesús, [] lo qual yo é portat:
no siau [] en est món tribulat;
puja-m lexús [] e da-m la eretat.
ja no t'escús [] no aver pietat,
com sia tal [] que res no la apaga,
ans en lo mal [] resplandex, no s'amagua,
tan és coral, [] per què gint m'afalagua.

Tu, en la creu, [] del ladre, com penjava,
oïst la veu [] com mercè-t demandava.
Per què, Fill meu, [] ta mare pus amada
e.l regne teu [] per tu sia posada,
e mudar-s'à [] lo coltell e la dagua
qui-m travesà [] lo cor, en dolça paga;
ja no sirà [] qui yamay la-m sostragua.

Com vinch al loch [] hon posist la petjada,
algurt un poch, [] no-m tinch per sadolada.
Obran me moch [] ela present jornada.
Encén cel foch [] d'amor qui m'à cremada.
Lo món dolent, [] qui tan tristament pagua:
lum resplendent, [] que-l cel no-y enfalaga,
certanament [] a tu venir enaga.

Nedta gent [] ab tu tots temps habita.
Règeament [] en açò fas gran fita.
Donchs, purament, [] ta mare damunt dita
eternalment [] e-l teu llibre escrita.
Dón-te laor, [] que may no fayl ni vauga.
La ffin amor [] no-m pens que hom la-m tragua,
preyon, del cor, [] per colpa que-n retragua.

Del món me trau, [] qui lo seu dart en bagua,
a tothom trau, [] no és qui se-n estragua.
Du-m al palau [] hon no fir mort ni plagua.

Santa Maria:

Mon Fill, qui lo món reemist
e del meu ventre carn prenguiat:
trau-me d'est setgle dolorós
e aporta-m al teu repòs.

Car no à res e-l món present
qui-m complesca lo meu talent;
per què prech yo lo meu Senyor,
que tu complesques lo meu cor.

[3]

Jesucrist: A tu ho dich, partex del cel,
com jo ho sé e no t'o cel,
que la mayre que m'à portat
à gran desig de mon regnat,
per què li di est bon novell:
qu-ací vendrà en mon castell,
e dóna-li est ram polit,
qui portaran davant lo lit
com soterraran lo seu cors
e l'ànima aurà repòs.

[4]

Àngel: Mare de Déu, del món confort,
del teu car Fill saluts t'aport,
d'est setgle deus exir per mort;
l'ànima vindrà a bon port.
De paradís t'aport est ram;
davant lo lit lo portaran
ceyls qui-l teu cors sotararan,
e, d'aquell, honor faran.

Santa Maria: Àngel de Déu, resplendent, beyl,
qui m'as aduyt tan bon noveyl,
prech-te que-m diges lo teu nom,
que més me play que de nuyl hom;
e los apòstols frayres meus,
qui per lo món los feyts seus,
sien açí ensemps ab mi
e jo-ls vega ans de ma fi,
e com l'ànima deurà exir
del meu cors, a Déu venir,
no vega l'esperit malvat
qui-l món engana ab mal art;
e no aja en mi poder
lo diable ta-mal guerer.

Àngel: Mare de Déu, tot gloriós,
lo meu nom és marvellós,
jaquex l'estar e no t'o preus;
mas los apòstols frares teus
açí ensemps s'ajustaran
e lo teu cors sortararan.
Mas, per què tu as tal paor
veure-l demoni, ni temor?
Com tu li as lo cap trencat,
de son poder l'as despullat.

Mas, feyt sia com tu voldràs:
negun diable no veuràs.

[5]

Sant Joan: Verge mare del Creador:
saluts vos dó lo Salvador.
Mare de Déu, què és açò?
Tantost vengut só açí yo.

Santa Maria: Membre-t, si-t plau, mon fill Johan,
com lo meu Fill en creu penjan
comanà mi a tu per mayre
que fosses mon fill, no dix frare.
Vet que m'apella mon Senyor
que isqua del món e de dolor.
Perquè del meu cors ajes cura
per ço que aja sepultura,
com dels juheus hoÿt é dir
que speren con deuré exir
d'aquest món e a Déu anar,
que lo meu cors volen cremar.
Davant lo lit faràs portar,
com lo cors iran sotarrar,
aquesta palma resplendent,
la qual te lliure de present.

Sant Joan: O Déu, què faré yo, tot sol,
com la mayre del nostre sol
exirà d'aquest món present?
Com li daré honrament?

O Déu, tramet hinch mos germans
qui per lo món són preÿcans,
que tuyt façam ensemps honor
a la mare del Creador.

[6]

Apòstols: Certes, per lo bon pastor
apellat nos à lo senyor.

Açò és feyt special
que fa lo rey celestial.

Beneyt sia l'omnipotent
qui.ns à justats soptosament.

Aquell qui fa les maravelles
revela coses novelles.

Bé creu que sia veritat
ço que tu as ara parlat.

O Déu, com obra com se vol,
sobre natura eyl tot sol!

Ja res no li pot contrastar
al seu poder com vol obrar.

Plàci-a Déu, Senyor del cel,
que aquest feyt eyl nos revel.

Bé-m pens que molt no-s trigarà
qui-l bon Senyor revelarà.

No dupte res en ço qu'as dit,
que-nos ajust sent Sperit.

Jesús, qu-és lum del món fort clar,
bé-m pens que vulla revelar.

[7]

Diabls:

Hous-ho, diable Astarot?
No sies tots temps tan arlot.
A la mare vé de Jesucrist,
qui ab dol me fa viure e trist;
veges si la poràs aver
ni metre-la en mon poder.

A tu responch de mantinent,
vengut m'és gran tremolament,
com dich-te yo per veritat,
aquexa à gran santedat;
per què-t dich no-y gos anar,
ni la poyria derochar.

Los meus vasals, a vós ho dich:
batets-me aquest enamich
qui no vol fer ma volentat
e-n la cara m'à contrastat.

Hoges diable, tu, Barit,
qui entre-ls altres est ardit,
fé tu ço que don Starot
no sap tractar, ni fer-ho pot.

Dich-te, senyor, no só ardit
ni sabré fer ço que m'as dit;
per què fé ço que-t plau de mi,
que ja no-m partiré d'ací.

Levats-me davant don Barit,
que no val .l. peu de cabrit.
Metets-lo dins de mantinent!
Donats-li pena turment!

Escolta tu, don Beemot:
prech-te que no sies mamot,
e, si vols ésser mon amich,
ffé ço que no pot don .Barit.

Senyor, breument te parlaré
que ja d'ayxò res no-n faré.

Ho las! Bé-m tinch per desonrat
d'aquest que axí à parlat!
Metets-lo en lo foch ardent
hon aja sofre molt pudent.

Mascaron, diable pus cert,
entre los altres bé espert:
vé-te-n envés exa Maria
que deu exir d'aquesta vida,
e tu la pensa de temptar;
e si la pots enderoquar,
tantost açí tu la haporta
e tancarem tantost la porta.
Perquè t'o dich, don Mascaron,
d'uymés dels uyls te traü la son;
e aparella ton forroyl,
de tot quant és pren scorcoyl.

Abans de temps me grat lo cap;
pahor me fa que no m'escap.
Enperò, yo-u asajaré;
mas pens-me que mala-y iré.

Fuyam, fugam, que mala y-só anat!
[...] alguda m'és tota ma art!

[8]

Sants i Santes:

Loem lo Senyor
en la nobla creatura
que traü del món e dolor.

Per Déus estada eleta
que concebés lo seu Fiyl.
Resplendent, clara e neta,
de virginitat espiyl.
De cors e de cor
com és estada molt pura,
tots temps aurà gran honor.

Loem...

Ceyl qui de verge volch néxer
en lo san temps de Nadal
e depuys menjar e créxer
e soferir molt de mal,
de present tristor
sa mare, e d'amargura,
transmuda-la en gran dolçor.

Loem...

Glòria e honor
sia Déu en la altura
de sa mare honrador.

Loem...

[9]

- Jesucrist: Vine, amiga molt placent,
elegida eternalment.
En ma cadira-t vull posar
e totstamps glòria donar.
- Santa Maria: A tu responch, lo meu Senyor,
apparellat és lo meu cor.
- Sants i Santes: Aquesta és, sapiats per ver,
que no sap què s'és mal plaer.
Ab los sans aja gasardó
de glòria que Déus li dó.
- Santa Maria: Les gens del món preÿcaran,
benauyrada mi diran,
com m'és donat exalçament
lo meu Senyor homnipotent.
- Jesucrist: Sposa mia, sus del lit
e puyar-t'é a mon delit.
Corona-t donaré real
que sia a tu perpetual.

Santa Maria: A tu, Senyor, vull hobeyr,
e la tua volentat complir.
Com l'Escriptura ho à dit,
en tu s'alegre l'esperit.

[10]

Apòstols: Mare de Déu, membre-t de nós,
qui vas ab ton Fill piadós,
e guarda-ns en est món dolent
qui es ple de tan gran turment.

Sants i Santes: Qui és qui puya del desert
hon manta gent perex-s pert?
Qui ve ací ab gran honor
en lo braç de son aymador?

Sants i Santes: Aquesta és de de gran belea
e plena de tota nedeia.
E à plaüt al Salvador
per caritat e per amor.

[11]

Apòstols: Loem Déus en la altura,
qui trau de present dolor
la Verge de qui à cura
e posa-la en gran honor,
com és nobla criatura,
mare de nostre Senyor.

[12]

Sants i Santes: Ara isqua de la fossa
aquest cors de santedat,
no-y podrisca carn ni ossa
com són de gran dicnitat.

En est dia, donchs, estia
lo cors ab son sperit.
Totstemp sia lay, on dia
pesevera meys de nit.

Ho, com mostra gran honrança
a sa mare Jesuchrist!
(Ell que és nostra bondanança)
del setgle dolent (e trist).

(Déu és payre de la mayre)
qui done aytal (goig amable).
Son repayre a sa mare,
a gran (honor) perdurable.

[13]

Jesucrist: Amiga mia, sus d'aquí
e puja-te-n en cel ab mi,
e no romanga-l terenal
aquest temple celestial.

Sants i Santes: Glòria sia al Fill e al Payre.
En te sí sia l'esperit salvayre,
com és honrada la verge Maria
en aquest dia

[14]

Apòstols: Gran goyg és e gran pagament
de él mare, del Creador,
qui à tan gran exalçament
en la cort de nostre Senyor.

Sobre los àngels à honor
e-ls altres sans qui són e-l çel.
Per la sua rnolt gran amor
com és coloma meys de fel.

Davant son Fill qui à portat
honrada és e par-ho bé,
après d'él en aquest regnat
la sua glòria hobté.

Venguda és qui pregarà
pels peccadós, devotament,
la lur salut procurarà
davant Jesús homnipotent.

Glòria si-a tu, Senyor,
qui d'esta dona carn prengüist,
e as donada tal honor
axí com tu resuçitist.

(Amén)

[15]

Sants i Santes: Verge placent, [] qui est tan exalçada
d'aquesta gent, [] qui és tan exarada,
pren-te-n esment [] que no sia dampnada;
curossament [] sies lur advocada.

Pus que-l teu si [] és ple de medicina,
tramet-n-ací, [] en esta vayl mesquina,
qui est aquí [] poderossa regina.

Tu qu-al (honor)[] as obtengut repayre,
e ab dolçor [] estats en tan gran ayre,
del bon Senyor [] est preçiossa mayre,
qui per amor [] és nostre carn e frayre.

Est poble cuyt [] per foch de mal-spina
no vischa buyt [] de (gràcia) devina.
Ajuda tuyt, [] estela matutina.

Est món pus dur [] que maça de savina,
axí, segur [] com la onda marina,
que no-ns atur [] preguam-te-n placentina.

[16]

Santa Maria: Peccadós, estats ab bon cor,
com jo só ací ab honor,
e prech lo meu Fiyl gloriós
que eyl vos sia piadós.

Si algú de vós à errat,
ja no sia desesperat.
Mon Fiyl son Payre preguarà
e eyl los meus prechs oirà.

[17]

Tots: (Verge sancta Maria,
tos laus devotament
farà la confraria,
cantant alegrement.)

A tu volem servir
e al teu Fiyl molt car,
Que res que en est món sia
no-(ns) d(é) enpatxament.

Que (puscam) obtenir,
(volets-nos) ajudar.
(Estem) en companyia
qui d'açò (avem) talent.

Glòria e honor sia
a Déu e lausament;
e goyg e alegria
a tot aquest covent.

Amén.

[18]

Tots:

612 Verge sancta Maria,
qui del món est guiayre,
guarda'ns de mal desayre
aquesta compayia.

14.07.00